



**รูปร่างลักษณะ** ไข่อ้อยในดินเป็นรูปยาวรีสีน้ำตาลอ่อน หนอนสีขาว ส่วนหัวมีสีน้ำตาล ปากขนาดเล็ก มีเขี้ยว ขามีขนาดเล็ก ดักแด้มีหนวด ขา และปีกด้านข้างลำตัว ตัวเต็มวัยสีน้ำตาลแดง ตัวเมีย ตรงปลายปล้องสุดท้ายของส่วนท้องมีลักษณะมน ตัวผู้ตรงปลายเว้า และมีขนที่ลักษณะการเข้าทำลาย หนอนเข้าทำลายได้ทุกระยะของอ้อย โดยเจาะเข้าไปกัดกินภายในลำต้นทำให้ต้นหักล้มและแห้งตายในที่สุด

**การแพร่ระบาด** ในช่วงฤดูแล้ง อุณหภูมิสูง พื้นที่ดินทรายหรือดินร่วนปนทราย

การป้องกัน (Prevention)	การติดตาม (Monitoring)	การควบคุม (Direct control)	การควบคุม (Direct control)	ข้อจำกัด (Restriction)
<ol style="list-style-type: none"> <li>1. ไถพรวนดิน 2-3 ครั้ง ก่อนปลูกเพื่อเก็บตัวหนอนหรือดักแด้ทำลายหรือใช้สุนัข นก และไก่เข้าช่วยกินหนอนเป็นอาหาร</li> <li>2. โรยเชื้อราเมตาไรเซียมบนท่อนพันธุ์พร้อมปลูก หรือผสมพร้อมเครื่องปลูกอ้อยอัตรา 10 กิโลกรัมต่อไร่</li> <li>3. กำจัดวัชพืชและทำความสะอาดแปลงอย่างสม่ำเสมอ</li> <li>4. ปลูกพืชหมุนเวียน เช่น มันสำปะหลัง (พบการทำลายบ้างแต่เสียหายน้อยกว่า) สับปะรด ปอเทือง เป็นต้น</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. ช่วงฝนเริ่มตก ให้สำรวจตัวเต็มวัยในเวลาพลบค่ำ ถ้าไม่พบตัวเต็มวัยให้รอฝนตกซ้ำครั้งที่ 2 ด้วงหนวดยาวอ้อยจะออกจากดักแด้เป็นตัวเต็มวัย</li> <li>2. สำรวจแปลงอ้อยประมาณ 10 จุดต่อไร่ จุดละ 10 ต้น กระจายทั่วแปลง ตลอดฤดู</li> <li>3. ประเมินความเสียหาย การเก็บเกี่ยว 5 ครั้ง หลังปลูก 45 วัน ช่วง อายุอ้อย 3 6 และ 9 เดือน</li> <li>3. ประเมินความเสียหาย เกินร้อยละ 24 ของพื้นที่การเข้าทำลาย ให้ป้องกันกำจัด</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. เมื่อพบกออ้อยที่มีหน่ออ้อยแห้งตายให้ขุดกออ้อยและเก็บตัวหนอน ด้วงหนวดยาวอ้อยออกไปทำลาย</li> <li>2. ช่วงเดือนมีนาคมถึงเมษายน ให้ขุดหลุมดักจับตัวเต็มวัย ประมาณ 40 หลุมต่อไร่ โดยรองกันหลุมด้วยพลาสติก เพื่อป้องกันไม่ให้ตัวเต็มวัยไปวางไข่</li> </ol>	<p>ในแหล่งที่มีการระบาด ให้พ่นสารเคมี fipronil 5% SC อัตรา 80 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- บนท่อนพันธุ์ตอนปลูกเพียงครั้งเดียว แล้วกลบดิน</li> <li>- อ้อยต่อช่วงระยะแตกกอ เมื่อพบการระบาดของหนอนด้วงหนวดยาวอ้อยมากกว่า 7% ให้พ่นทั้ง 2 ด้านของกออ้อยแล้วกลบดิน</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- fipronil</li> <li>สารกลุ่ม IRAC : 2B</li> <li>ระดับความเป็นพิษชั้น II พิษปานกลาง</li> <li>LD<sub>50</sub> : 92 mg/kg</li> <li>PHI 14 วัน</li> </ul>



เพลี้ยจักจั่นหลังขาว เพลี้ยจักจั่นปีกลายจุดสีน้ำตาล

**ลักษณะอาการ** พบทุกระยะของอ้อย เกิดอาการใบสีขาว หรือสีเขียวอ่อน หรือสีขาวสลับสีเขียวอ่อน ใบมีขนาดเล็กจนฝอย แตกกอมาก ไม่เจริญเติบโต และตาย

**การแพร่ระบาด** ระบาดได้ทางท่อนพันธุ์และแมลงพาหะ 2 ชนิด ได้แก่ เพลี้ยจักจั่นลายจุดสีน้ำตาลและเพลี้ยจักจั่นหลังขาว

การป้องกัน (Prevention)	การติดตาม (Monitoring)	การควบคุม (Direct control)	การควบคุม (Direct control)	ข้อจำกัด (Restriction)
<ol style="list-style-type: none"> <li>ใช้ท่อนพันธุ์ปลอดโรค เช่น ท่อนพันธุ์หรือต้นพันธุ์จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ</li> <li>จัดทำแปลงอ้อยไว้สำหรับเป็นท่อนพันธุ์โดยเฉพาะ</li> <li>ใช้พันธุ์อ้อยที่ทนทานต่อโรค เช่น พิลล์ 58-260,85-118,85-105, 87-2-113</li> <li>การเลือกช่วงปลูกอ้อยให้เหมาะสม เช่นการปลูกอ้อยข้ามแล้ง</li> <li>ดูแลรักษาอ้อยให้มีความสมบูรณ์และแข็งแรง</li> <li>พักแปลงและปรับปรุงบำรุงดิน โดยใช้เศษซากใบอ้อย ปุ๋ยพืชสดเพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุในดิน</li> <li>กำจัดวัชพืชที่เป็นพืชอาศัยของแมลงพาหะ เช่น หญ้าตีนนก หญ้าแพรก หญ้าปากควาย เป็นต้น</li> <li>ปลูกพืชหมุนเวียน เพื่อตัดวงจรของโรค ควรปลูกพืชอื่น เช่น มันสำปะหลัง ข้าวไร่ ถั่วพุ่ม ถั่วลิสง ถั่วพรี้า ปอเทือง หรือโสน ก่อนกลับมาปลูกอ้อยใหม่</li> </ol>	<p>ตรวจแปลงโดยสุ่มนับกออ้อยที่แสดงอาการใบขาวแบบขั้นบันได แล้วเปรียบเทียบกับจำนวนที่สุ่มกับจำนวนที่เป็นโรค คำนวณเปอร์เซ็นต์การเกิดโรค</p> <p>-น้อยกว่า 50 % ให้ชุดกอที่เกิดโรคและเผาทำลายทันที</p> <p>-มากกว่า 50 % ไถทั้งแปลงและเผาทำลายทันที</p> <p>หลักการพิจารณา</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>ใบขาวจากการขาดธาตุ</li> <li>ขาดธาตุสังกะสี</li> <li>ขาดธาตุเหล็ก</li> <li>พาหะที่ก่อให้เกิดโรค</li> <li>เพลี้ยจักจั่นลายจุดสีน้ำตาล</li> <li>เพลี้ยจักจั่นหลังขาว</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>เมื่อพบอ้อยแสดงอาการใบขาวให้ทำการขุดและนำไปเผาทิ้งทำลายนอกแปลง</li> <li>พื้นที่ที่มีการระบาดทั้งแปลงให้ไถทิ้ง นำท่อนพันธุ์ทั้งหมดเผาทำลายคราดตอก่อออกให้หมด</li> <li>กำจัดแมลงพาหะโดยใช้กับดักแสงไฟ (black light blue trap) ขนาด 20 วัตต์ เวลา 18:00 น. ถึง 20:00 น. ในช่วงเดือนมิถุนายนถึงเดือนธันวาคม (มีแมลงพาหะจำนวนมาก)</li> </ol>	<p>พ่นสารเคมีกำจัดแมลงพาหะ thiamethoxam 25%WG อัตรา 5 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร</p>	<p>- thiamethoxam</p> <p>สารกลุ่ม IRAC : 4A</p> <p>ระดับความเป็นพิษชั้น II พิษปานกลาง</p> <p>LD<sub>50</sub> : 871 mg/kg</p> <p>มีพิษสูงต่อปลาผิ่</p>



PHOTO : SIWILAI

**ลักษณะอาการ**

ใบอ่อนเกิดจุดแผลขนาดเล็กสีแดง เมื่อใบแก่จุดแผลขยายออกเป็นสีสนิม มีวงสีเหลืองล้อมรอบ ด้านใต้ใบเป็นรอยแผลนูน เมื่อแผลแตกออกมีลักษณะขรุขระ มีผงสปอร์สีน้ำตาลแดงลักษณะคล้ายสีสนิมจำนวนมาก ทำให้อ้อยสูญเสียพื้นที่การสังเคราะห์แสง

**การแพร่ระบาด**

สปอร์ของเชื้อราสามารถอยู่บนใบหรือเศษซากอ้อยที่เป็นโรคข้ามฤดู แพร่กระจายไปตามสายลมและฝนได้

การป้องกัน (Prevention)	การติดตาม (Monitoring)	การควบคุม (Direct control)	การควบคุม (Direct control)	ข้อจำกัด (Restriction)
<ol style="list-style-type: none"> <li>ใช้พันธุ์อ้อยที่ต้านทานต่อโรค เช่น พันธุ์อ้อยทอง 2 พันธุ์อ้อยทอง 4 และพันธุ์ K90-77</li> <li>หลีกเลี่ยงการปลูกพันธุ์อ้อยอ่อนแอต่อโรค เช่น K88-58 เพื่อไม่ให้โรครามีการระบาดรุนแรง</li> <li>กำจัดวัชพืชในแปลงและรอบแปลงปลูกอ้อย</li> <li>ดินสภาพเป็นกรด ควรปรับดินให้มีค่า pH ตั้งแต่ 5.5-7 โดยเติมปูนขาว หินปูนบด</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>สำรวจแปลงอ้อยช่วงฤดูหนาวหรือสภาพที่มีความชื้นสูง อุณหภูมิ 20-25 องศาเซลเซียส จำนวน 10 จุดต่อไร่ จุดละ 1 ต้น กระจายทั่วแปลง</li> <li>สำรวจต้นอ้อยอายุ 3-6 เดือน จะมีการแสดงอาการของโรคและเป็นระยะที่อ่อนแอต่อโรคราสนิมมากที่สุด โดยสุ่มจำนวน 10 จุดต่อไร่ จุดละ 1 ต้น กระจายทั่วแปลง</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>กำจัดส่วนของอ้อยที่เกิดโรคเผาทำลายทิ้งนอกแปลงอ้อย</li> <li>งดใส่ปุ๋ยที่ปริมาณของฟอสฟอรัสและโพแทสเซียมสูง เนื่องจากส่งผลให้เกิดโรคราสนิมมากขึ้น</li> </ol>	<p>พ่นสารเคมีเลือกกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งได้แก่</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- chlorothalonil 75% WP อัตรา 10-20 กรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร</li> <li>- mancozeb 80% WP อัตรา 40 กรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- chlorothalonil สารกลุ่ม FRAC : M5 ระดับความเป็นพิษชั้น III พิษน้อย LD<sub>50</sub> : &gt; 10,000 mg/kg PHI 7-14 วัน มีพิษต่อปลา</li> <li>- mancozeb สารกลุ่ม FRAC : M3 ระดับความเป็นพิษชั้น U พิษน้อย LD<sub>50</sub> : &gt; 8,000 mg/kg PHI 14 วัน</li> </ul>



**ลักษณะอาการ**

ยอดมีลักษณะเป็นก้านแข็งยาวคล้ายแฉี่สีดำ เกิดจากเชื้อราสร้างสปอร์สีดำจำนวนมาก รวมกันแน่นอยู่ภายในเนื้อเยื่อผิวของใบยอดสุดที่ ม้วนอยู่และแตกออกมาปกคลุมยอด อาการ รุนแรงจะแตกหน่อมาก เป็นพุ่มเหมือนกอหญ้า ใบเล็กแคบ ลำต้นผอมเรียว ข้อสั้น แคระแกร็น แล้วแห้งตายทั้งกอ

**การแพร่ระบาด**

เชื้อราอาศัยอยู่กับตอเก่าในแปลง และท่อนพันธุ์ ที่เป็นโรค โดยสปอร์ของ เชื้อราปลิวไปกับลมหรือฝน ระบาดมากในช่วง สภาพอากาศร้อน ความชื้นต่ำ

การป้องกัน (Prevention)	การติดตาม (Monitoring)	การควบคุม (Direct control)	การควบคุม (Direct control)	ข้อจำกัด (Restriction)
<ol style="list-style-type: none"> <li>ใช้ท่อนพันธุ์อ้อยสะอาด ปราศจากโรค</li> <li>ปลูกพันธุ์อ้อยต้านทานโรค เช่น พันธุ์ LK92-11 อู่ทอง 1 อู่ทอง 2 อู่ทอง 3</li> <li>หากอยู่ในพื้นที่เป็นโรค รุนแรง ควรหลีกเลี่ยงการปลูก อ้อยพันธุ์อ่อนแอ เช่น พันธุ์ อู่ทอง 12 พันธุ์อู่ทอง 13</li> </ol>	<p>สำรวจแปลงอ้อยช่วงอายุ 40 วัน หลังปลูก (ระยะแตกอ้อย) จำนวน 10 จุดต่อไร่ จุดละ 10 ต้น กระจายทั่ว แปลง ทุก ๆ 2 สัปดาห์</p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>เมื่อกออ้อยเริ่มแสดงอาการ หรือก่อนที่เชื้อหุ้มแฉี่ดำจะหลุด ออก ควรตัดแฉี่ดำออกหรือขุดกอ อ้อยที่เป็นโรคนำใส่ถุงเผาทำลาย นอกแปลงปลูก</li> <li>ไถหรือแปลงอ้อยและตอที่เป็น โรครุนแรง เพื่อป้องกันไม่ให้เป็น แหล่งแพร่ระบาด</li> <li>หลีกเลี่ยงการไว้ตออ้อย ที่เป็นโรคแฉี่ดำ</li> </ol>	<p>พ่นสารเคมีชนิดใดชนิดหนึ่ง เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- triadimefon 20% WP อัตรา 40 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร</li> <li>- propiconazole 25% EC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- triadimefon สารกลุ่ม FRAC : 3 ระดับความเป็นพิษชั้น II พิษปานกลาง LD<sub>50</sub> : 602 mg/kg</li> <li>- propiconazole สารกลุ่ม FRAC : 3 ระดับความเป็นพิษชั้น II พิษปานกลาง LD<sub>50</sub> : 1,520 mg/kg PHI 10 วัน มีพิษต่อปลา</li> </ul>



**ลักษณะอาการ**

เปลือกภายนอกลำต้นเป็นรอยแผลสีน้ำตาล ยอดเหลือง และต้นอ้อยมองเห็นเป็นสีน้ำตาลตลอดตั้งแต่โคนลงมาถึงใบล่างมักพบว่าทำให้อ้อยตายทั้งกอ เมื่อผ่าภายในเนื้ออ้อยกลายเป็นสีแดงปนม่วงและสีเทา มีเส้นใยของเชื้อราสีเทา

**การแพร่ระบาด**

เชื้อราอยู่ในเศษซากอ้อยอยู่ข้ามฤดูได้ สปอร์สามารถกระจายไปกับลมและฝน เมื่อมีความชื้นในอากาศสูงช่วงฤดูฝน และน้ำท่วมขังจะส่งผลให้การระบาดรุนแรงมาก

การป้องกัน (Prevention)	การติดตาม (Monitoring)	การควบคุม (Direct control)	การควบคุม (Direct control)	ข้อจำกัด (Restriction)
<ol style="list-style-type: none"> <li>พันธุ์อ้อยที่ต้านทาน เช่น พันธุ์ชัยนาท 1 สุพรรณบุรี 72 สุพรรณบุรี 80 เป็นต้น</li> <li>หลีกเลี่ยงการปลูกอ้อยพันธุ์เดียวเพื่อป้องกันปัญหาความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นกับอ้อยพันธุ์ใดพันธุ์หนึ่ง</li> <li>ตากดินนานเกินกว่า 3 เดือนก่อนปลูกอ้อยใหม่ ปรับปรุงดินกรดด้วยปูนขาว และเตรียมดินให้ระบายน้ำดี ป้องกันน้ำท่วมขัง</li> <li>ป้องกันกำจัดหนอนเจาะลำต้นอ้อย เพื่อไม่ให้เกิดช่องทางให้เชื้อโรคเข้าสู่ต้นอ้อย</li> <li>ปลูกพืชอื่นหมุนเวียนในพื้นที่โรคระบาด โดยหลีกเลี่ยงพืชอาศัยของโรค เช่น พืชที่ช่วยปรับปรุงดินชนิดต่างๆ เพื่อตัดวงจรการเกิดโรค</li> </ol>	<p>สำรวจแปลงอ้อย เดือนละ 1 ครั้ง โดยเริ่มจากอ้อยอายุ 120 วัน หลังปลูก (ระยะเจริญเติบโตของลำต้น) จนถึงก่อนเก็บเกี่ยว จำนวน 10 จุดต่อไร่ จุดละ 10 ต้น กระจายทั่วแปลง</p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>ไถรื้อแปลงอ้อยที่เป็นโรครุนแรงคราดต่ออ้อยเก่าออกจากพื้นที่ให้หมดและเผาทำลายทิ้ง</li> </ol>	<p>พ่นสารเคมีเลือกชนิดใดชนิดหนึ่ง ได้แก่</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- benomyl 50% WP อัตรา 20 กรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร</li> <li>- thiophanate-methyl 50 % SC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร</li> <li>- propiconazole 25 % EC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- benomy สารกลุ่ม FRAC : 1 ระดับความเป็นพิษชั้น III พิษน้อย LD<sub>50</sub> : &gt;10,000 mg/kg</li> <li>- thiophanate-methyl สารกลุ่ม FRAC : 1 ระดับความเป็นพิษชั้น U พิษน้อย LD<sub>50</sub> : &gt;5,000 mg/kg มีพิษต่อปลา</li> <li>- propiconazole สารกลุ่ม FRAC : 3 ระดับความเป็นพิษชั้น II พิษปานกลาง LD<sub>50</sub> : &gt;1,520 mg/kg มีพิษต่อปลา</li> </ul>